

Talousarvioaloite TAA 60/2025 vp

Pia Lohikoski vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoittamiseen (7 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan on oltava saavutettavaa kaikille lapsille. Hallitus on kuitenkin päättänyt leikata toiminnan rahoitusta ja kattaa vajetta korottamalla perheiltä perittävien maksujen enimmäismääriä. Tämä päätös heikentää lasten mahdollisuuksia osallistua turvalliseen ja ohjattuun toimintaan koulupäivän ulkopuolella sekä uhkaa koko toiminnan jatkuvuutta monissa kunnissa.

Hallitus perustelee ratkaisuaan kuntien tilanteen helpottamisella, mutta käytännössä seurauksena on palveluiden karsiminen ja eriarvoisuuden lisääntyminen. Jos maksut nousevat liian korkeiksi, osa kunnista voi luopua toiminnan järjestämisestä kokonaan. Tällöin kärsivät sekä maksuvapautuksen saavat perheet että keskituloiset perheet, joille liian korkeat maksut muodostuvat kynnykseksi osallistua. Kuntia tulisi päinvastoin velvoittaa ja tukea tarjoamaan aamu- ja iltapäivätoimintaa, jotta jokaisella lapsella olisi mahdollisuus siihen.

Aamu- ja iltapäivätoiminta ei ole pelkkä kuluerä kunnille ja valtiolle, vaan se on tärkeää ennaltaehkäisevää työtä. Se tarjoaa lapsille turvallisen aikuisen läsnäolon, vähentää yksinäisyyttä, tukee koulunkäyntiä ja ehkäisee syrjäytymistä. Toiminta on myös merkittävä osa oppimisen tukea: hallituksen juhlimia uudistus jää tyhjäksi lupaukseksi, jos kouluissa ja niiden ympärillä ei ole riittävästi aikuisia lasten tukena.

Erityistä tukea tarvitseville lapsille aamu- ja iltapäivätoiminta on usein arjen kannalta korvaamaton palvelu. Se voi tarjota apua läksyjen tekoon ja mahdollisuuden osallistua mielekkääseen, ohjattuun toimintaan. Ilman tätä tukea osa lapsista jää yksin koulupäivän jälkeen, mikä lisää riskiä koulupudokkuuteen. Hallitus jatkaa politiikkaa, jossa perheiltä ja lapsilta leikataan tavalla, jonka seuraukset näkyvät pitkälle tulevaisuuteen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 7 000 000 euroa momentille 29.10.30 valtionosuuksiin ja -avustuksiin esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin.

Talousarvioaloite TAA 60/2025 vp

Helsingissä 3.10.2025

Pia Lohikoski vas
Anna Kontula vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Minja Koskela vas
Hanna Sarkkinen vas
Veronika Honkasalo vas
Johannes Yrttiaho vas
Timo Furuholm vas
Mai Kivelä vas